

SPECIFIKACIJA PROIZVODA

Trgovine električnom energijom na berzanskom tržištu Crne Gore

Verzija 1.1

02/112020

Podgorica, Crna Gora

SPECIFIKACIJA PROIZVODA

Član 1

UVOD

- 1) Ova Specifikacija proizvoda je sastavni dio i primjenjuje se zajedno sa Pravilima trgovanja u cjelini uključujući dodatna pravila i propise koji se odnose na Pravila trgovanja.
- 2) Osim ukoliko to nije naznačeno drugačije, vrijeme se objavljuje u dvadesetčetvoročasovnom (24) formatu i odnosi se na srednjeevropsko vrijeme (CET).
- 3) Osim ukoliko to nije naznačeno drugačije, datum se odnosi na kalendarske dane.

Član 2

TRŽIŠTE DAN UNAPRIJED

- 1) Nalozi se podnose do Zatvaranja kapije poslije čega će se izvršiti uparivanje Naloga. Uparivanje Naloga vrši se putem Postupka nadmetanja koji je predviđen Pravilima.
- 2) Sati trgovanja se odnose na naredna 24 sata od 00:00 CET, sa prethodno definisanim vremenom zatvaranja kapije od 12:00 CET.
- 3) Izuzetak od prethodnog stava su promjene računanja vremena:
  - a) Ljetnje računanje vremena (u ovom slučaju će se u martu za Dan pomjeranja vremena usljed pomjeranja sata unaprijed, računati 23 sata, pa će tog dana biti prekočen sat između 02:00 i 03:00)
  - b) Zimsko računanje vremena (u ovom slučaju će se u septembru za Dan pomjeranja vremena usljed pomjeranja sata unazad, računati 25 sati, pa će tog dana dva sata između 02:00 i 03:00 biti tretirana kao dva različita sata.
- 4) Jedinica trgovanja koja se koristi za podnošenje Naloga iznosi 1 MW i ne može biti manja od toga.
- 5) Jedinična cijena za volumen koja se koristi iznosi EUR 0,1/MWh.
- 6) Valuta za podnošenje naloga i za proračun cijena je EUR.
- 7) Nalozi mogu biti:
  - a) Satni (za svaki sat pojedinačno)
  - b) Profilni (za profil Bazne energije 00:00 – 24:00 ili profil vršne energije 08:00 – 20:00) u kojem slučaju je energija u svakom satu profila identične snage
  - c) Minimalna ponuđena cijena: 0,1 €
  - d) Maksimalna ponuđena cijena: 3,000 €
  - e) Minimalno ponuđeni volumen: 1 MW
  - f) Maksimalno ponuđeni volumen: 999 MW

Član 2a

KLIRING I PORAVNANJE ZA TRŽIŠTE DAN UNAPRIJED

- 1) Poravnanje za sve isporuke koje se odvijaju svakodnevno biće sprovedeno sljedećeg Dana poravnanja, nezavisno od proizvoda s kojim je Transakcija sklopljena:
  - a) Za svaki račun koji se odnosi na poravnanje novčanih obaveza koje BELEN potražuje: Dan izdavanja računa + jedan (1) dan
  - b) Za svaki račun koji se odnosi na poravnanje novčanih obaveza koje BELEN duguje: Dan izdavanja računa + dva (2) dana.
- 2) Ukoliko dan poravnanja pada na dan koji nije Radni dan banke, Dan poravnanja će biti prvi sljedeći Radni dan banke.
- 3) Dalja pravila i postupci u odnosu na Kliring i poravnanje predviđeni su u Pravilima trgovanja.

Član 3

DUGOROČNO TRŽIŠTE

- 1) Nalozi se podnose do Zatvaranja kapija poslije čega će se izvršiti uparivanje Naloga. Uparivanje Naloga vrši se putem odgovarajućeg Postupka Nadmetanja koji je predviđen Pravilima tržišta.
- 2) Profil kojim se trguje, u zavisnosti od trajanja je najmanje sedam dana, gdje se dan računa kao period od 24 sata u trajanju od 00:00 CET do 24:00 CET, sa prethodno definisanim vremenskim trajanjem perioda isporuke (sedmica, mjesec, kvartal, godina).
- 3) Izuzetak od prethodnog stava su promjene računanja vremena:
  - a) Ljetnje računanje vremena (u ovom slučaju će se u martu za Dan pomjeranja vremena usljed pomjeranja sata unaprijed, računati 23 sata, pa će tog dana biti prekočen sat između 02:00 i 03:00)
  - b) Zimsko računanje vremena (u ovom slučaju će se u oktobru za Dan pomjeranja vremena usljed pomjeranja sata unazad, računati 25 sati, pa će tog dana dva sata između 02:00 i 03:00 biti tretirana kao dva različita sata.
- 4) Jedinica trgovanja koja se koristi za podnošenje Naloga iznosi 1 MW i ne može biti manja od toga.
- 5) Jedinična cijena koja se koristi iznosi EUR 0,1/MWh.
- 6) Valuta za podnošenje naloga i za proračun cijena je EUR.
  - a) Nalozi mogu biti:
    - (i) Sedmični (sa specifikacijom početka isporuke i kraja isporuke u datoj kalendarskoj sedmici prikazano u jasnom dijagramu)
    - (ii) Mjesečni (sa specifikacijom početka isporuke i kraja isporuke u datom mjesecu prikazanom u jasnom dijagramu)
    - (iii) Kvartalni (sa specifikacijom početka isporuke i kraja isporuke u godišnjem kvartalu prikazanom u jasnom dijagramu)
    - (iv) Godišnji (sa specifikacijom početka isporuke i kraja isporuke u kalendarskoj godini prikazanom u jasnom dijagramu).

- 7) Mjesto izvršenja Naloga je unutar elektroenergetskog sistema Crne Gore – internal trade sa oznakom A02, ili na granici – external trade sa oznakom A03 gdje ponuđač obezbjeđuje 100% prekogranični kapacitet neophodan za isporuku energije na crnogorskoj granici.
- 8) U slučajevima varijabilnog dijagrama električne energije, kada je Postupak sproveden za fleksibilnu količinu energije koja može da varira od unaprijed dogovorenog dijagrama za određeni procenat, ovaj uslov mora biti jasno istaknut prije početka Postupka nadmetanja.

Član 3a

KLIRING I PORAVNANJE ZA DUGOROČNO TRŽIŠTE

- 1) Obračun naknade za količinu električnu energiju koja je dogovorena na dugoročnom tržištu ne zavisi od fizičke isporuke.
- 2) Poravnanje se vrši za postignuti volumen koji je dogovoren na kraju Postupka i tarifira se shodno Iznosu naknada.
- 3) Iznos naknada se naplaćuje Naručiocu i Učesniku koji je odabran kao ponuđač sa najpovoljnijom ponudom.
- 4) U slučaju da se radi o kvartalnom ili godišnjem ugovoru, kliring i poravnanje će se izvršiti u mjesecu u kojem je sproveden postupak za kompletnu ugovorenu količinu.
- 5) U slučaju da se radi o varijabilnom dijagramu energije, po završetku isporuke izvršiće se količinsko usaglašavanje sa Naručiocem i Učesnikom, te na osnovu usaglašanih količina ukoliko je došlo do varijacije u odnosu na ugovorenu količinu, izvršiti kompenzacija fakturisane Naknade u odnosu na stvarno isporučenu količinu energije.
- 6) U slučaju otkazivanja Postupka, BELEN ne naplaćuje naknadu.
- 7) Dalja realizacija kliringa i poravnanja radi se u skladu sa Pravilima o kliringu i poravnanju.